

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adhatók.

Kiadóhivatal:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház-utca 95. sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr., 1-10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés helyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetői irodájában

61. szám.

BRASSO, Szombat, május 30-án.

I-ső évfolyam 1885.

Válasz Brassó város polgármesterének.

V.

Az eddigiekben úgy általánosságban reflektálván a polgármesteri válaszra, áttérek végre az ügy érdemére is, e helyen csak annyit jegyezve meg, hogy kétlem, miszerint a számonkérő szék előtt mindazon ügyek fenforogtak volna, melyek hivatali mulasztást vagy hanyagságot tanusíthatnának, és felhívom a polgármester urat kimutatni, hogy a város által elvesztett perek és azon okok, melyek miatt ezen perek elvesztek, szerepeltek-e a számonkérő szék előtt? és ha igen, hogy miért nem indított a hibások ellen fegyelmi vizsgálat? ha pedig ezen perek ott elő nem terjesztettek, miért maradt ez el? Avagy nem kötelessége a polgármesternek, ki felügyeleti joggal bír, a perek elvesztésének oka után látni, a hibásokat felelősségre vonni és a város kárát megtéríteni? — No, de erről később!

Lássuk egyelőre, ha már a polgármester ur azt mondja, hogy nálunk minden hivatalnok kötelességét kifogástalanul teljesíti, hogy a polgármester ur maga megfelel-e hivatásának és miként.

Előbbi cikkeimben már felvettem a kérdést, hogy hát mutassa ki a polgármester ur, hogy hivataloskodása alatt mit tett, a mi állásának, a benne helyezett bizalomnak és neve megőrkítésének megfelelő lenne; mert hiszen mindenki, kit egy ily nagy város élére állított a sors, arra törekednék első sorban, hogy nevét tettek, kezdeményezések és indítványok által a város történetében megőrkítse, és a történelem tanúsága szerint több polgármestere e városnak ily irányban működött is.

Mit tett tehát a polgármester ur, vagy hogy ne beszéljünk csak kizárólag az ő személyéről, mit tett a tanács hivataloskodása alatt olyat, mely maradandó emléket csatolna nevéhez, és mit tehetett volna ezen irányban?

Tudomásom és köztudomás szerint évek óta általánossá vált a panasz, hogy városunk kellő mennyiségű és jó minőségű ivóvízzel nem bír, cselédeink óraszámra őrzik a kutakat, hogy azokból egy pár vízcseppet csaljanak ki. Maga a városi tanács is mindezt jól tudja; tett-e valamit, hogy ezen bajon segítve legyen és nem tartja-e ezen ügy sürgős elintézését szük-

ségesnek? Tudomásom szerint ezen ügyben láthatólag mi sem történt.

Annyi azonban mégis történt, hogy a Bolgárszegben, hol víz van és honnan az bevezethető lett volna, a tanács elnézte, hogy a víz mentén malmok és gyárak vízjogot szerezzenek és hogy e miatt most onnan a vizet elvezetni nem lehet.

Hát nem volt-e az mulasztás a tanács részéről, hogy azon vizet a városnak nem biztosította és hogy elnézte, miszerint magánosok ott vízjogot szereznek?

A városon átvezetett kanális, különösen pedig a kanálisokban levő vízhiány, de legkivált mert a városon igen sok szükségszék éppen a kanálisba van vezetve, számtalan panasz hangzott fel évek óta, és a bolonyaiak, hol ezen kanális nyitva van, számtalanszor panaszkodtak, hogy a kanálisokban minden szemét, gaz, hulladék és excrementum meggyűl és kiállhatatlan pestises bűzt terjeszt, és ezen bűznek mindnyájan naponta kitéve vagyunk, mert járdánkat sok helyt kizárólag ezen kanális deszkái képezik és mert más helyt ezen kanális a járda kiegészítő részét képezi.

Hát mit tett a t. polgármester ur ezen baj megszüntetése érdekében? mit tett arra nézve, hogy a szükségszékek eltávolíttassanak a kanális mellől? és polgármesteri hivatala viatele alatt keresztülvitte-e azt, hogy a városban minden ház szükségszékekkel láttassék el, miután sok háznál ilyen sincsen és e helyett a nyílt utcán átfolyó kanális használtatik.

Tudomásom szerint ez irányban semmi sem történt.

De mégis történt valami, mit el nem hallgathatok.

A tanács ugyanis, hogy Bartsch emlékéit is megőrkítse, a piacon lévő és a román iskola-alap tulajdonát képező kétemeletes ház előtt elhuzódó, deszkával fűdött kanális fölibe egy monumentális vas-bódét építtetett, nem gondolván arra, hogy egy ily bódé a piacz közepén egy deszkával fűdött kanális bűzhödt levegőjét és kigőzölgését fokozza és hogy az a járó-kelők, de különösen a kérdéses két emeletes ház lakóinak szeméremérzetét durván sérti.

Ezen Bartsch-monumentum ellen e román iskola gondnoksága és mások is felszólaltak és tudomásunk szerint a miniszterium ezen bódé elhordását el is rendelte, de annak dacára,

a román iskolaalap gondnoksága az elhordási költségek fedezését is elvállalta, mint hallom, és dacára annak, hogy az egész városi közönség ezen bódét rossz szemmel nézi, a tanács hónapok óta késik azt helyéről elhordatni.

A polgármester ur azt jól tudja, hogy a kanális pestises kigőzölgését ezen bódé emeli és elősegíti, és tudja, hogy azt onnan elhordatni kell; mi tartja tehát attól vissza, hogy azt valahára elhordassa? avagy a román iskolaalap gondnoksága tán nem áll a tanács különös kegyében? No, de lehet, hogy a román majálison megtörtént fraternizálás ezen bódénak is lendületet ad!

Dr. Weisz Ignác.

A főrendiház. ujjászervezéséről szóló törvényben meghatározott harmincz tag kinevezése — mint értesülünk — már június hó folyamában meg fog történni. Az új kinevezett tagok azután, még az országgyűlés második szakának megnyitása előtt, ép úgy mint a főrendiháznak többi jogosított tagjai, a mindenkorra szóló legfelsőbb meghívójukat magkapják.

Állami főreáliskola Brassóban.

A kérdés, mely tanügyi köröket hónapok óta oly élénken foglalkoztatott, s mely iránt társadalmunk értelmisége meleg érdeklődéssel viseltetett, meg van oldva. Megyénk magasabb köztisztvisletben álló főispánjának annyi hazafias buzgalommal és legnemesebb intencziókkal vezérelt fáradozásait egy állami főreáliskola felállítása érdekében, méltó siker koronázta. A legközelebbi tanév kezdetével ugyanis az új középiskolának I-ső és V-ik osztálya beállítatik, hogy ily irányban az al- és főreál egyidőben fejlesztessek, s a teljes főreáliskola négy év alatt be legyen állítva.

Midőn nagynevezű közoktatási miniszterünk Brassó kulturája érdekében ezen újabb áldozat hozatalát határozta el, nem véljük fölöslegesnek azon kérdéssel foglalkozni, hogy mennyiben szükséges Brassóban egy állami főreáliskola, kapcsolatban kereskedelmi középiskolával, s mi a kettős intézetnek hivatása.

A szükségesség megítélésénél az új intézményt nem csupán általános kulturális szempontból kell tekintetünk, hanem azon jelentőségénél fogva, melyet annak a helyi viszonyokban létező nemzetközi társadalmi élet tulajdonít. Sietünk azonban megjegyezni, miszerint a helyi

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

„Halászlégény.”

— Agyonhallgatás helyett bírálat. —

Feltűnést keltő reklámok, már napok óta jóval az előadás előtt lázas várakozásban tarták a brassói színművelő(?) közönséget ama újdonsággal szemben, melyet Borsodi rendező ur leleményes élelmességgel utcai falragaszokon égig magasztalt. „Nemes nyelvezet, érdekes mese” jellemezte szerinte a fentcímű népszínművet, mit „csik-szeredai Jakab Alajos helybeli törvényszéki tisztviselő ur” egyik gyenge perczében szült. E csodagyermek halva született, de kuriosumképen még is csak be lőn mutatva a türelmes műpártolóknak. S eredménye? — Drasztikus egetrázó hatóttal jutalmazta a közönség ez irodalmi szörnyet. Kár, hogy a darab előadására szerző úgy, mint színrendező nem éppen pünkösdi első napját választotta. A tömegesen itt időző csiki vendégek tetszésnyilvánítása kétségkívül elismeréssel adózott volna a kezdő írónak, ki romantikus hajlamainál fogva a vallásos érületet a trivialis póriással oly szerencsésen párosította szereplő személyeiben.

A darab nyelvezete valóban klasszikus — a paraszt együgyűségben. S a mese? Fényes, pompás a fonáknak képtelenségeig. Bonyodalom? — Szövevényes az örüllőség! S a megoldás? — Eredeti, any-

nyira, hogy a tragikum villámgyorsan a furcsaság bohóczipkáját tüzi fejére.

A hatás drasztikus volt, kimondhatatlanul drasztikus akár a gyógyszerhárból ezidejűleg rendőreleg kitiltott Pagliano-szörp!

Nem állítom, hogy a szindarab éppen policzajlenes volna. De még is csak furcsa, hogy e „szájkosaras” idényben az illem és csín, az izlés és léaktan, no meg a drámai következetesség, ész és logika ellen valaki annyit vétkezzék, mint merész írónk. A gondolathányt pongyala szószátyárkodás, az érzést izléstelen marezona „én istenem!” jaj! oh! stb. pótolják. A drámai egységet a deus ex machina fojtja meg s a szerkezet laza fejlesztése a következetlenség posványába falud.

Vegyük csak a darab leléktanát:

Pető halászlégény (Hevesi) bolondulásig, sőt mint kitűnik, valóságos örüllőség szerelmes Pál gazda (Jani) leányába Eszterbe (Tolnai). Utóbbi lángoló szerelméről percznyi habozás után lemond csak azért, hogy atyjának névnapj örömet szerezzen. De még képes rögtön tánczra is kelné énekelni és „Kalapom csurgóra . . .” című nótára gyújtani. Erre a halászlégény rögtön megőrül. A vén remete (Erszénes) imádkozik a csiki kőfakerezt előtt, és elvégezve imáját, Pető meglepi őt a remetelak előtt és jóslatot kíván tőle a jövőre nézve. (Ez valóságos zavart idézett elő a kakas-

ülön bámuló cigánynők között. (A remete jósol, de hogy mit, azt nem tudjuk. Pető átkoz, Eszter szitkozódik és Pál gazda elrabolja leánya szívéből a szeretetet és elő halottá teszi a legényt.)

Ez az első felvonás, mely az utcán és valószínűleg a Balaton közelében játszódik le, mert az a nóta úgy látszik Csikba is eljutott: „Hullámozó Balaton tetején.” —

A második felvonás egy korcsmában játszódik le, hol fű-fa minden okozati összefüggés nélkül összező. Bort iszik ott a remete, az öreg béres, Pál, Eszter és 4 deák. Végül még jó a szerelemről örüllté lett halászlégény is, ki örülltségében bor helyett kenyeret kér, mert oly örült volt, hogy éhes is lett.

A harmadik felvonás ott unatkozik, hol az első. Hogy az örült halászlégénnyel mi történt, azt csak a Lipótmezőn tudják, mert a második felvonás után eltűnt. Talán leitta magát a 2. és 3-ik jelenet között a korcsmában, vagy a remete jóslata folytán a Balatonba fult?!

De hogy is örülhetett meg ez a „mulatságot szerető” frater? Nem értjük.

Legelőbb véralkatával merőben ellenkezik a fejlemény. Bonyodalom és megoldásnak se híre se nyoma. De mire is? Hisz az egésznek tendenciája e lyrai mottóban nyilvánul:

„Halászlégény!
Szeretlek én!!! . . .”

viszonyokban a nevelést nem tekintjük politikailag fontosnak, hanem a szerint becsüljük, a mint a nevelés ideájának a kor uralkodó eszméi szerint a létező társadalmi élet követelményeinek legtermészetszerűbben megfelelni képes.

Brassó kulturájának gymnázialis nevelése annyira fejlett, hogy annak a kor uralkodó eszméi szerinti módosulását nemcsak az itteni társadalmi élet, hanem a város földrajzi fekvése s abban az ipar- és kereskedelmi viszonyok állása teszik szükségessé.

Brassóban ugyanis, mely ősidőktől fogva piaczat képezi a derék székely nép általános közgazdasági viszonyainak, s mely hivatva van a szomszédos keleti tartományok ipari és kereskedelmi szükségleteinek piaczává emelkedni, a kulturát, mint az emberi munkásságnak legbiztosabb alapját, a tapasztalati élet igényeihez képest irányítani, nem lokális, hanem általános nemzetgazdasági érdek teszi szükségessé.

A tapasztalati élet pedig a nevelés terén a klasszikai irány mellett a hasznosság elvének érvényesítését teszi szükségessé. Ez elvnek hirdetői úgy vélekednek, hogy a hasznossági elv jelentősége alul az emberi tevékenységnek egyetlen nyilvánulása sem vonható ki. Ez lévéen indító oka úgy az egyes emberek tetteinek, mint a társadalmat mozgató nagy eszméknek. Mi pedig úgy véljük, hogy nem tévedünk abban, ha újabb nevelési rendszerünkben a hasznosság elvét a reál- és kereskedelmi oktatás irányában véljük leginkább érvényesíthetőnek. Mert tény az, hogy minden kulturális intézmény értékét annak haszna szerint lehet legbiztosabban megítélni. Minél több személynél vagy a társadalom minél nagyobb részénél szolgál az, — annál nagyobb annak értéke.

Brassó társadalmában pedig, más erdélyi városokhoz viszonyítva, aránytalanul nagyobb azon elem, mely a létérti küzdelem nagy harcában az egyén érvényesítését az ipar és kereskedelem által igényelt munka által kívánja eszközölni. A munkának pedig végcélja a hasznosság. Mi természetesebb tehát, mint hogy az iskolának, melynek legnemesebb feladata az élet számára nevelni, a korban létező társadalmi élet követelményeihez kell módosulnia.

A Brassóban létező társadalmi élet jelzett irányában rejlik az ok, mely miatt Brassó kiválóan kedvező talajul szolgál egy állami főreál- és kereskedelmi iskola megalapításához.

Brassó társadalmá hódolva a kor uralkodó eszméinek, tultette magát azon közeli és távolabbi vidéken még mindig uralkodó nevelési irányon, mely az élet végcélját a jogi és mezőgazdasági pályán véli legbiztosabban feltalálni, hanem a helyett az egyén érvényesítését az ipar és kereskedelem kiaknázhatatlan terére irányította; azon térre, melyen egyszersmind a közjólét gyarapodásának eszközei legbiztosabban találhatók fel.

Hazánkban mindent, úgy a közeli vidékeken is ma már tulsokan vannak a hivatalkeresők, kik közül igen nagy rész zülük szét a nagy világba, a nélkül, hogy óhajtott célját meg is közelíthetné.

Brassó nemzetközi társadalmi élete a mily kedvezőtlen az ily társadalmi élet gyarapodására, ép oly kedvező a gyakorlati élet sokoldalú reális irányainak kiaknázására. Ámde a gyakorlati élet is csak úgy biztosít önálló és független állást, ha annak alapját a kor kívánalmainak megfelelő kultúra képezi.

Tapasztalva azonban azon ellentétes nézeteket, melyek egy reáliskola hivatásával szemben fenforognak, meg kell jegyeznünk, miszerint tévednek azok, kik ezen intézetet az iparos és kereskedő pályának közvetlen szolgálatában állónak vélik.

A főreáliskolának nem célja közvetlenül az életre készíteni elő az ifjúságot, hanem előkészíteni a tudomány azon ágainak műveléséhez, melyek hivatva vannak fejleszteni a magasabb ipart és kereskedelmet, mint a melyek a társadalmi jólétnek legbiztosabb alapját képezik. Hivatása tehát általános műveltséget adni, illetőleg előkészíteni magasabb szakpályákhoz, minők a mérnöki, erdészeti, bányászati, gazdasági és katonatiszti.

Hogy ezen általános hivatás mellett itt Brassóban a nemzetiségek közötti egyetértés és a nemzeti közszellem szolgálatában sokat tehet, s ez által fokozottabban érvényesítheti hivatását, tagadhatlan.

Z.

K ü l f ö l d.

A párisi zavargások. Párisban 25-én este újabb összeütközés történt a rendőrség és az anarchisták között. A utóbbiak, körülbelül háromszázan, a Pére-Lachaise elé vonultak és kövekkel dobálták a rendőrséget. Ekkor vágatva jött a lovasság, szétugrasztva a tömeget. A környéken fekvő üzleteket azonnal bezárták. Hat elfogatás történt. A zavargások végzetessé válhatnak a belügyminiszterre és talán az egész kormányra. Lehet, hogy a szélsőbal a vasárnap történetekért, az előbbi miniszterium hívei pedig a tegnapi összeütközésért a kormány ellen fognak szavazni. A legtöbb opportunistá lap elítéli a belügyminiszter inkonzekuenziáját.

A higgadtan gondolkodó lapok csodálatukat és rosszallásukat fejezik ki a kormány ingadozó és gyenge magatartása miatt 25-én este 7 órától 9-ig a lovasság a Pére-Lachaise temetővel határos és szomszédos utcákat kiürítette, s többszörös fegyverhasználat után helyreállította a rendet. A katonaság kardlapozása elől a tömeg szétfutott, de egyes gyermekek megsebesültek. A lázongó, forrongó csöcselék két rendőrt ütött le.

26-án Amoureux-t, a zavargások alkalmával elhunyt kommunardot temették el. A rendőrség ugyanazon rendszabályokat fogantatosította, amelyeket az első kommunard-temetés alkalmával. A halottas menet, mely a halottas házból d. e. 10 és fél órakor indult el, mintegy kétezer munkás és kommunard követte. A menetben rendőrök nem vettek részt. A koporsót és a gyászszekeret vörös koszorúk borították. Ezen-

kívül a koporsó után egy óriási vörös koszorút vittek mely négy széles vörös szalaggal, a szalagok pedig felirásokkal voltak ellátva.

A menetet hosszú kocsisor zárta be. Az első nyolcz kocsit vörös posztóval és drapériával borították. el. A halottas ház előtt egy szakasz gyalog sorkatonaság volt felállítva, mely a koporsó kihozásakor katonásan tisztelgett, s aztán elvonult. Mikor a menet délelőtt 11¹/₂ órakor a temetőhöz ért, a vörös lobogókat egész csendben betakarták. A temetőben nagy közönség várta a halottas menetet. Azokon az utcákon, a hol a gyászoló közönség elvonult, a boltok nagyjából be voltak zárva.

A temetésen Clemenceau, Revillon, Maget, Lacroix, Clovis Hugues képviselők voltak jelen. A temetőben egyetlen egy rendőrt sem lehetett látni. A sirnál tizenkét beszédet mondtak. Így a többek között Maget, Revillon, Michelin községtanácsi elnök, Eudes kommunatábornok, 7 más kommunard és egy munkás, ki az elhunyt barátja volt. A beszédek alatt csak egy szóнок éltette a kommünt, de felkiáltása nem igen talált valami nagyon viharos visszhangra.

Az utolsó szóнок Blanqui, Lagrange és Barbes nevében mondott utolsó Istenhozzádot az elköltözöttnek, »a ki — ugymond — a népből származván, képviselő iett, s megérdemli, hogy életben maradt társai mindenha kövessék példáját. Bajtársak ne hintsük el az egyenletlenség konkolyát.« Működünk a köztársaság üdvén és felvirágozásán! Éljen a szociális köztársaság! Erre a tömeg szétoszlott. Esti 6 óráig semmi összeütközés sem fordult elő. Az utcákon erős rendőrfjratok czirkáltak.

Román lapszemle.

Brassó, 1885. május 29.

Nincsen nyugalma, se éjele, se nappala az erdélyrészi magyar közmívelődési egyesület miatt! Ugyan kinek zavarja ez egyesület az ő boldog álmait? Kinek másnak, mint az erdélyrészi nemzetiségi matadoroknak s legközelebb a brassói »Gazetának«. Tényeket uram, mert ellenesetben baj lesz! Tudom, hogy tények keltenek, tehát itt vannak! A legelső tény, hogy a Gazeta az erdélyrészi magyar közmívelődési egyesületet nem nevezi olvasói számára ezen a néven, a melyen azt már a belügyminiszter ur is megerősítette s melyről már a Gaz. is tudomást vett, mondván: »ki kételkedék ezen?« hanem más nevet ad egyesületünknek, nevezvén ezt így: »Reuniunea de maghiarisare din Clusiu« a mi magyarul ezt teszi: A kolozsvári magyarosító egyesület. Hogy ki hitta meg a Gazetát a mi egyesületünk keresztelésére keresztelő papnak, akár csak keresztkomának: ezt talán tudja a kolozsvári előkészítő bizottság, de mi felvilágosítással nem szolgálhatunk. Elég, hogy tény, miszerint a Gaz. beállott keresztelő papnak és folytonosan kolozsvári magyarosító egyesületnek nevezi közmívelődési egyesületünket. Ha ezt kérdezi valaki tőlünk, hogy miért keresztelte így el a Gaz. a mi egyesületünket: erre már felelhetünk? Azért, mert így betelik rajta ama régi példabeszéd: Ignos fallit, notis est derrick azaz: A tudatlanokat félrevezeti, de az okos ember leveteti. Sok lehet azok száma, a kik csak is a Gazetát olvasák s más lapot és főleg magyar lapot egyáltalán nem olvasnak. Mi természetesebb, mint az, hogy a kik csak is a Gaz. olvassák, azok csak is a kolozsvári magyarosító egyesületről tudnak annyit, a mennyit a Gaz. velük a mi egyesületünkről közölni jónak lát. Aztán mi természetesebb, mint az, hogy az ilyenek meg vannak a mi egyesületünkről rémulve. Hannibal kapuknál! Vége a román nyelvnek, a nationak. Meg vannak ezeknek napjai az erdélyi részekben számlálva. Elnyeli a natiót ez a mi egyesületünk, mely ma még a bölcseben van. Herkules a bölcseben is megfojtotta a kigyót! Nincs mit tenni ez ellen. El kell hagyni, hogy a keresztelőpapi hivatalát folytassa a Gazeta. Nem kell ezt számba venni, mert nem egyéb az egész, mint nacionalista hirlapiroi taktika. A ki hinni akarja, hogy egyesületünk kolozsvári magyarosító egyesület, az a Gazetára esküszik s mi nem fogjuk egyhamar más nézetre téríteni. Mi csak tényt akartunk felmutatni.

Másik tény, hogy a Gazeta tüzzel vassal, akarom irni vastollal üldözi azokat a románokat Deéstől Hátszegig, a kik a mi egyesületünket pár krajczárral segítetik. Épen most kapnak ki a G.-tól Hátszegről Teodosie Mareu és Csürku Báko románok, hogy e hó 16-án részt vettek egy Hátszegen tartott majálison, mely a mi egyeletünk javára adatott. Marcu Teodosie a Gaz. szerint jelenleg uzsorás, ezelőtt gazdag csizmadia, Marku Miklós kereskedő, az előbbinek fia és Csürku Bács, nó, ez lócsiszár. Ezen neveket azért adja át olvasóinak, mert ez az egyesület a románokra nézve elég veszélyes. Lásd a Gazeta idei 109. számát.

Csakhogy ezt is csak az utolsó felvonásban látjuk utólagosan indokolva.

Vége a darab utolsó perczében megjelenik András (Nográdi) a falusi bíró fia és . . . oh jaj a színművészetnek! . . . elveszi Esztert. — Erre jó a falu népsége tánczol és dalol.

A morált a darabban nem találhatná fel maga Diogenes sem.

Az irány és nyelvezet?

Spongyát rá! Erköles? — Olyan nincs! — De van következetlenség, természetellenesség, ellenmondás quantum satis!

Eszternek a parasztleánynak nem kell más csak a halászegény, mert »nem a világ számára« született, nem kell neki »fényes szoba és pompa,« ő nem akarja férjét tévutra vezetni szellemével »ő« szellemileg meg van halva »szíve miatt megbolondul.« András úgy énekel »mint egy vad madár.«

Pál gazda »a gonoszság királya és scorpio.« Vége a szegény remete is szerelmes lett »a kipróbált és örökösen bezárt könyvből.«

»A meghalt virág minden tavasszal virít« — stb. stb.«

És az előforduló dalok! Borzasztó egy összevásárlás, szerencsére, hogy az összes előforduló dalok a culissák megett kezdődnek és végződnek.

De bár egy-két eredeti népdallal lepett volna

meg szerző ur!? A helyett uton-utfélen felszedett triviális nótákkal gyönyörködtetett, mint pl.

»Egy szekunda nem nem a világ!«

. . . Alacsony nyelvezet, trágár gondolatszegénység s ehhez még a ledér izléstelenség is járuljon!!

Van a népnek éleze, virágos nyelvezete, mely érzelve és talpraesett bölcessége. És mindebből semmi sem fordul elé e »népszínmű«-féle műellenes kontárkodásban.

Sajnos, de való! Kívánunk szerző urnak több szerencsét más működési téren, és Borsodi urnak több szerénységet!

Dixi.

Hugo Viktor a ravatalon. A hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint a Pantheon eredeti rendeltetésének adandó vissza. Egy másik rendelet értelmében pedig Hugo Viktor a Pantheonban helyeztetik örök nyugalomra. A temetés hétfőn fog végbemenni.

Földrengés Zilahon. Mint lapunknak Zilahról írják, ott 27-én reggel 9 óra 45 perczkor heves földrengés volt, mely öt perczig tartott. A földrengés délkeletről nyugot felé terjedő erős rengésben nyilvánult s különösen a kisebb tárgyakon volt a hatása észlelhető.

Az, hogy a fogarasi román nőegylet javára magyarak is adakoztak, az, kérem, nem veszélyes; csak az veszélyes, ha román mer adakozni a magyar köz-mívelődési egyesületre; ugy-e szép mulatság!

Harmadik tény, hogy a Gaz. mihelyt hírül veszi, hogy a magyar aristocrátia nagyobbacska összeget ad egyesületünknek, tüstént kész a jó tanácsot, hogy azt a pénzt a szegény bukovinai csángók számára kellett volna adni, kik ilyen meg amolyan rongyosan, éhesen hagyják ide a magyar Kanaánt és mennek vissza Bukovinába. Köszönjük a jó tanácsot, de nem kérünk belőle. Oda adjuk pénzünket, a mire jónak látjuk. Addig adakozunk, gyűjtünk egyetünk számára, míg egy millió forintunk lesz, de nem magyárosításra, erre egy krajczárt sem vesztegetünk.

A harmadik tény, mit ez uttal megemlítünk, miszerint idei 107. számában ezt is olvassuk; »Vándory Lajos a »Bukaresti Híradó« szerkesztője 30 frt gyűjtött a »kolozsvári magyárosító társulat számára.« Elég ebből ennyi, hogy ezt tudomásul vegyék Bukarestben s befűtsön vele Vándorynak. Ez nem szép! Nem szép pedig azért, mert Bukarestben s egész Romániában adakoztak s adakoznak ma is a macedonai kuczó-vlachok iskoláira. Ismeri talán a Gazeta is a »Lumina« című egyetletet. Nem szép, mert erdélyrészi román iskolák is részesültek romániai segélyben.

Talán ismeri a Gazeta például a fogarasi Negruvéda-féle iskola történetét! Ha Vándory Lajosnak azért a 30 frtért valami kellemetlensége lesz: emlékezzék meg a Gaz. erre a kis ujdonságra. Elég!

Nem hallgathatom el, hogy egyik hosszufalusi gr. kel lelkész megjelent a Gazeta tribunjá előtt és kijelentette, hogy illemben társalgott E. Kovács Gyulával; de olyan magyar még nem született erre a bűnös világra, a ki előtt úgy nyilatkozott volna, mint azt az a furfangos csángó levelező kifundálta. Tudomásul vesszük mi is, hogy a lelkész ur Kovács Gy. nagy művészünkkel illemben társalgott.

Tudomásul vesszük azt is, hogy a budapesti kiállítók nagyobb mérvben semiták, hogy ne vennők, mikor a Gaz. Pulszkyt idézi, a ki hiszen az egy akol és pásztorban. Hát hisznek ebben még Romániában is, holott ott is van a román elem között elég Gyika, Kantakuzeno Kariatik, Lahovary és több eféle. Nem fáj azért a mi fejünk, hogy nálunk is vannak nem magyar eredetű egyetemi tanárok s más mivelt egyének. Hiszen épen ez a mi célunk, hogy közösen szolgáljuk edes jó anyánkat a magyar hazát.

Szívesen látjuk e közölsőtárhoz a nationalistákat is, de külön oltárt számukra nem építünk.

Czenkalji.

Kulturegylet.

Az erdélyi kulturegylet i. választmánya ugyan erősen működik. Legujabban külön sajtóbizottságot is létesített, mely pünköszt másodnapján tartotta Dr. Felméri Lajos elnöke alatt első gyűlését. E bizottságnak feladata az érdeklődő hazai sajtót hiteles alakban állandó rapportban tartani az »Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület« czélja, munkálkodása, a helyzet képe és a teendők mértéke felől.

E bizottság feladata lesz első sorban szünetlenül felszinen és előtérben tartani a kérdést, melyet föltétlenül meg kell oldanunk, miután visszaesésnek, szünetelésnek több helye nem lehet. A pusztuló magyarságot meg kell mentenünk! A nemzetnek önkéntes adózás alapján legalább egy milliót össze kell adoznia szilárd és látható központjával a további erkölcsi és anyagi akciónak! Tartósabb napi kérdésünk nincs s igyekeznünk kell, nehogy a személyes divat lesodorjon s más ideát okoljon föl a más ideák fölött állónál, azt csak lelkes és éber nyilvántartás által érhetjük el.

A pünkösdi másodnapján összejött bizottság egész lelkesedéssel fogott a szellem nagy hadjáratához, s mindenekelőtt kimondta a jelszót, hogy célunk nem a magyárosítás, hanem a magyarság megvédése s akaratunk nem gyűlölni senkit, csak szeretni saját nemzetünket és hazánkat. Minden ezikk és minden tudósítás e szellemben lesz a haza összes lapjaihoz küldve.

A tagok e bizottság megalakulásáról értesítve lettek, valamint közzététetett a névsor is, mely itt következik:

Abonyi Árpád, Bartha Miklós, Bónis István, dr. Concha Győző, dr. Csernátóni Gyula, Deák Albert, De Gerando Antonia, Esterházy Sándor, dr. Ferenczi Zoltán, Gyarmathy Zsigáné, dr. Jenei Viktor, dr. Felméri Lajos, dr. Hegedüs István, Hegyesi Vilmos, Hild Viktor, Hóry Béla, dr. Imre Sándor, Incze József, Kiss Béla, dr. Kiss Mór, Korbuly József, E. Kovács Gyula, Kovács János, Petelei István, Péterfy Domokos, Rieger Imre, Salamon Antal, Sándor József, dr. Szabó Károly, dr. Salzbauer János, ifj. Szász Károly, dr. Széchy Károly, Szokolay Cornél, gróf Teleki László, dr. Török István, Tussai Gábor, Ürmösy Lajos.

Felhívás

a Brassó kiállítási kerület t. kiállítóihoz.

Közzgazdasági életünk hí tükörképe az országos kiállítás. De e kép csak akkor érvényesíthető előnyünkre, ennek reális haszna csak akkor lehet, ha az egyes kiállított tárgyak kellően megismertetnek. E nélkül magára a kiállító s az illető kerületre is vajmi kevés haszon hárul.

Kiállítási kerületünk igen szépen van képviselve az országos kiállításon; de hogy saját magunk ismerjük kiállítóinkat s tárgyaikat, hogy megismertessük ezeket az érdeklődő közönséggel, hogy ezen tárgyakra is vonzzunk figyelmet: szükséges, hogy azok külön-külön tárgyaként tanulmányozva és ismertetve mutattassanak be a nagy közönségnek. Erre nézve a szükséges intézkedések folyamatban vannak. Kerületünk tárgyai egész külön fognak tanulmányoztatni.

A mennyiben azonban ezen feladat óriási erőmegfeszítéssel jár, nagy munkát s szakavatottságot igényel, de annak sikeres keresztülviteléhez a kiállító felvilágosításai feltétlenül szükségesek, — tisztelettel kérem kerületünk t. kiállítóit, sziveskednének akár személyesen, akár írásban legkésőbb június hó 15-ikéig lakásomon (Bolonya, mester-utca 325.) felkeresni.

A t. kiállítóknak saját érdekei követelik ezt s ép ezért remélni akarom, hogy szivesek lesznek kéréssemnek helyt adni.

Brassó, 1885. május 28-án.

Szterényi József.

A közönség köréből.*)

I.

Nyílt kérdés Brassó város tek. polgármesteréhez.

Engedje meg tekintetes polgármester ur, ha e helyen vagyok bátor egy szerény kérdést intézni, mert meg vagyok győződve, hogy saját pártlapunk, a »Kr. Ztg.«, jelen kérdésemet készpénzen sem vette volna fel lapjában.

Ha jól emlékszem, néhány év előtt történt már, hogy a városi képviselő testület egy igen épületes határozatot hozott és pedig oly értelemben, hogy a város határa reambuláltassék illetve körüljárassék és jekkel ellátassék örök emlékül. E czélra a képviselő testület 600 forintot szavazott meg és kiküldött saját kebeléből, egy tanácsból tagokat a kérdéses nevezetes munka keresztülvitelére. Az illető bizottság elnökül Hintz Ernő városi gazdasz ur lett kinevezve.

Im elmúlt néhány év e kiküldetés óta; tudommal a 600 frt fel is van emésztve, de ez ügyben a képviselő testületnek jelentés nem tétetett, sőt mint meglehetősen biztos kutforrásból tudom, Hintz ur máig a körüljárásról esetleg már felvett jegyzőkönyvet sem terjeszté elé.

Mindezek alapján bátorodom teljes tisztelettel azon kérést intézni tekintetes polgármester urhoz, legyen szives, mint erre egyedüli illetékes, felvilágosítani az ügy állásáról. Remélem, hogy tek. polgármester ur a képviselőtestület legközelebbi ülésében szives lesz engem ez iránt megnyugtani.

II.

Igaz-e, hogy e hét folyamán a Zenoaga nevű havason a város közönség tulajdonátképező vágott fa egyrésze tűz martaléka lett mindenesetre gonosz kezek folytán, mely fát felgyújtani annál könnyebb volt, miután el lett az idén mulasztva a kérdéses helyen tűzőröket felállítani, holott ilyenek 40—50 frt évi fizetés mellett mindig voltak?

Van-e mindezekről tudomása a t. polgármester urnak? Ha igen, tudja-e, kinek mulasztása folytán nem lettek a tűzőrök felállítva? Ki kártalanítja a várost és mit szándékozik e tekintetben a polgármester ur tenni?

Brassó, 1885. május hó 28-án

Egy képviselő testületi tag.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk mai számából tárgyalmaz miatt kimaradt Radányi József ur tárcája »Az Orosz terjeszkedés« és »városi perek« rovatunk.

Dr. Kopony Ede, városunk orvosi karának egyik legügyesebb tagja, f. hó 29-én teljes egészségben ismét bahaérkezett. Örvendünk ezen, kívánva, bárha egészsége immár tartós maradna!

Katona dolgok. Pünköszt harmadnapján a Gács-majorban valahol sári-bál volt, katonák és cselédek számára. Az egyik cselédnek két szeretője lévén, a kettő egyiké mellőzte. Este a mellőzött kedves, Dóczi Dániel találkozt a leánnyal, — Gere Zsuzsi — a szt.-János-utczában, a hol ez szolgált. Szóváltásba kerültek a kútnál, a katona a leányhoz ütött, ez vissza s ekkor a katona hasba szurta a leányt. ki a kórházban van. Az esetről a büntető törvénysek s a katonai hatóság értesítetett. — Rozsnyón pedig a héten szintén katonai tragoedia történt, mint onnan értesítnek. Egy huszár altiszt lelőtt egy huszárlégényt. Tettének oka az áldozat engedetlensége volt.

*) Az ezen rovat ellát megjelent közleményekért nem felelőseget vállal.

Közzgyűlés. Brassó megye törvényhatósági bizottsága f. é. június hó 9-én tartja idei rendes tavaszi közgyűlését, melyet június 6-án az állandó választmány ülése előz meg. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai: belügyminiszteri döntvény Brassó város és Quittner Salamon »Sándor viz« ügyében. Adófelszámamlási és lófelavatási bizottság alakítása. A közg. előadó előterjesztése a fiatal állatoknak vágóhidra hurezoltatása elleni szabályrendelet ügyében. Csapatkórház ügye. Megyei pótadó a központi költségek alapjába. Ezután jönnek az egyes községek határozatai s törvényhatóságok átiratai.

A kolozsvári kereskedelmi és ipar-kamarának a romániai vámszerződés tárgyában kiküldött, albizottsága tegnap városunkba érkezett, hogy a felbeszakított tárgyalásokat folytathassák.

Különvonal. A jun. 7-ikén Segesvárra induló kéjvonatra különösen felhívjuk közönségünk figyelmét. A kirándulás igen kedélyesnek ígérkezik s remélhetőleg igen szép társaság gyűl egybe. A városi zenekar szintén részt vesz a kirándulásban. A részletes program annak idején megjelenik.

Dementi. Azon alaptalan hír ellenében, mintha egy városi hivatalnok nevére a budapesti országos kiállítás meglátogathatása czéljából kiállított 160 frtról szóló utalvány elveszett volna, biztos és illetékes kutforrásból kijelenthetjük, hogy ily utalvány nem veszett el, hogy az illető hivatalnok már el utazott és Budapest, a domborműven általunk e lapokban feltüntetett hiánylatokat, ügyes és gondos kezek által pótolattja.

Meghalt az íróasztalánál. Barabás András telek-könyvi átalakító díjnak a sepi-szentgyörgyi kir. járás-bírósnál, f. hó 19-én d. u. fél négy órakor irasközben a tollat hirtelen kiejtette kezéből és szörnyet halt. Az ép, erőteljes férfiú kevés halála előtt még vidáman adomázott hivataltársaival s a szomorú katasztrófáról a legkisebb sejtelmé sem lehetett senkinek. Mint szorgalmas, mértékletes életű embert s jó családapát mindenki becsülte, szerette. 54 évet élt, nőt és egy 10 éves gyermeket hagyott maga után.

Vasuti szerencsétlenség. Május 25-én éjjel a Woronesbe menő személyszállító vonat Rostow közelében a Don mellett kisiklott. A gőzmozdony egy domboldalba furódott, a kocsik egymásra zuhantak és a három utolsót kivéve, mind összeszuszódtak. Mintegy husz utas járt szerencsétlenül és három vasuti hivatalnok életét veszítette.

Két gyakorlott magyar szedő lapunk könyvnyomdájában azonnal alkalmazást nyer. Tudakozódhatni a könyvnyomdában.

Közzgazdaság.

Magyar-Francia biztosító részvénytársaság.

Az 1884-ik évre kiadott üzleti jelentésből örömmel győződünk meg, hogy ez intézet műveletei ez év folyamában kedvező sikerrel jártak s hogy az intézet üzletköre az intézet emelkedésével lépést tartva jelentékenyen terjeszkedett. A társaság tevékenysége összes ágaiban nevezetes haladást tett és egészben úgy, mint az egyes üzletágakban kielégítő sőt részben kitünő eredményeket mutathat fel, díjtartalékai ismét jelentékenyen növekedtek és kártartalékai bő javadalmazásban részesültek.

Az elemi- illetve a tűz-, szállitmány és jégághban a bruttó-bevétel 7,091.827 frt. 4 kr. rugott, (az előző év 6,371.161 frt 62 kr bevétel ellenében), vagyis 720,665 frt 42 krral több mint tavaly. Az élet biztosítás az 1884. év végével 8859 drb. kötvénnyel 17,888.263 frt 12 kr. tőke és járadék biztosítási állagot mutat fel. A társaság 1884. december 31-én az elemi biztosító ágazatokon 1,168.852 frt 17 kr, az életbiztosítási ágazatban 1,084,020 frt 25 kr. együtt 2,225.872 frt 41 krt tevő minden megterheléstől ment díjtartalékok és 1,311.976 frt 27 kr ágióárfolyam külföldi-, nyereség- és különleges tartalékok felett rendelkezik. Ennélfogva a múlt évhez viszonyítva az összes tartalékok 780.800 frt 53 krral szaporodtak.

A társasági alapbetétek 5,274.469 frt 80 krról 6,164.791 frt 3 krra tehát 890.321 frt 23 krt tevő tekintélyes összeggel emelkedtek. Az 1883-iki mérleg 635.875 frt 31 krt tiszta nyereséget mutat ki. A jelentésben foglalt adatok hí és kedvező képet nyújtanak a társaság üzleti és pénzügyi helyzetéről. A társaság 5 évi fennállása óta 26,982,924 frt 79 kr díjakat vételezett be és károkért 18,384.030 frt 59 krt tevő tekintélyes összeget fizetett ki; ezen felül 4,357.567 frt 90 krt helyezett vissza különböző tartalékokba.

Nyílt tér.

Helyreigazítás.

Köztudomásra hozom, miszerint megtámadtatásom alkalmával a tetteseket néven szólítva »ne álljatok utamat tolvajok« szót is használtam, de ezen szavak nem Sipos Ferenczet illették, hanem megtámadóimat.

Serbán György,
malomtulajdonos.

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalma, sem alakjéért nem felelős a szerkesztőség.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 május hó 30-án.

Róman papírpénz	à 20 frankos	8.93 vétel	8.95 eladás.
ezüstpénz	à 20	8.88	8.90
Napoleon d'or (aranypénz)		9.88	9.90
Török lira		11.15	11.18
Orosz imperial		10.12	10.15
Arany		5.80	5.83
Orosz papírrubel		124.—	125.—

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdaja.

Szám 2112./1885.

(b. m.)

Hirdetmény

a III. oszt. kereseti-adó bevallások benyújtását illetőleg.

Miután a folyó évi január hó 6-án 34.1885. szám alatt a kereseti adó bevallások benyújtása iránt kelt hirdetményben foglalt felhívásnak a III-ik osztályu kereseti-adó alá tartozó adófizetők nem valamennyien feleltek meg, az 1883. évi 44. törvényczikk 15. §-sa értelmében mindazok, kik a kereseti adó III-ik osztályába tartoznak, u. m: gyárosok, kereskedés és iparúzők, bérlők stb., általán mindazok, kik valamely haszonjövödelmező üzletet folytatnak, illetőleg ujonan megnyitottak és az után az 1884. évi adókiivetés alkalmával a három: 1884., 1885. és 1886. évre nem adóztattak meg, — ezennel felhivatnak, az általuk kiállítandó adóbevallásokra szükségelt adóbevallási ivatek a városi adóhivatalnál haladéktalanul átvenni és a kiállított adóbevallásokat 8 nap alatt, azaz legkésőbb f. é. június hó 3-ikáig ismét benyújtani.

Azon adózókra nézve, kik adóbevallásukat ez ufolagi határidő alatt is benyújtani elmulasztják, adójuk hivatalból fog kiszabtatni.

Brassó, 1885. május hó 25-én.

(131) 2—3

A városi adóhivatal.

3124./1885. számhoz.

(125) 3—3

Árverési hirdetmény kivonata.

A brassói királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az I-ső osztrák-magyar birodalmi tisztiegyület brassói takaréks- és előlegező társulat végrehajtónak Pittis Bonifacius és Muska Miklós brassói lakos végrehajtást szenvedő elleni 185 frt. tőke követelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő, a brassói 2480. számú telekjegyzőkönyvben A + 3047. és 3048. helyrajzi számú fekvőkből Pittis Bonifaciusot illető fele részére 908 frt kikiáltási árban, és a 959. sz. tljkjvben A + 1182/1., 1182/2., 10260., 14123., 24899. hrjz. sz. fekvőkből Muska Miklóst megillető fele részére az árverést 699 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok 1885. évi július hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor ezen kir. törvényszék tlkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak — végrehajtató vagy képviselője kivételével, az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényczikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1885. évi április hó 11-ik napján, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Deési, elnök.

Fára, jegyző.

(89) 6 6

**Egy szép nagy
bolthelyiség**
a főpiaczon, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a főtérre néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.
Bővebbet ugyanott az első emeleten.

Fürdőmegnyitási hirdetmény.

Bolgárszegben, a gőzfürdön felül, az ugynevezett Vasilache-féle kertben, a Popovits A. András ur tulajdonát képező fürdőintézet, melyben meleg kádfürdőkön kívül két elkülönített tág vizmederben zuhannyal ellátott kellemes hidegfürdő is van, e folyó évi június hó 1-én, a nyilvános használatnak átengedtetik, melynek minél gyakorabbi látogatására a t. cz. közönséget tiszteletteljesen felkéri

a gondnokság.

Biztos kereset!

Mindenki tőke és kockázat (risico) nélkül osztrák-magyar állam- és dijsorsjegyek részletfizetés melletti eladása által az 1883. évi XXXI. törv.-czikk szerint.

havonta 100—300 frtot kereshet

nálunk. — Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők:

A fővárosi váltóüzlet-társaság

ADLER és társához

Budapesten.

(122.a)

3—6

Magyar-Franczia biztosító-részvény-társaság.

Részvénytőke 4 millió forint aranyban.

(Alapított 1879-ben.)

Kimutatás 1884. évi december 31-ről.

Befizetett részvénytőke aranyban		frt	4.000.000.—
Agio tartaléktőke		795.508.81	
Rendelési- és nyereség-tartalékalap		480.574.96	
Árfolyam különbözeti tartalékalap		118.490.38	
Elemi biztosítások díjtartaléka		1.168.837.17	
Élethiztosítási díjtartalék		1.044.020.24	
Díjváltó-tárca		4.260.186.28	
Értékpapírok.			
224.000 frt 6%-os magy. északkeleti vasut elsőbbs. aranyb.	127.25	frt	297.765.—
155.200 " 5%-os " nyugoti " " " "	I. 99.—		153.648.—
194.000 " 5%-os " galiciai " " " "	II. 19.—		192.852.—
179.600 " 5%-os " " " " " " "	I. 91.70		171.061.20
117.400 " 4%-os " " " " " " "	I. 97.—		16.874.—
11.900 " 4%-os " aranyjárdék " " " "	95.85		107.988.05
50.000 " 5%-os " papírajárdék " " " "	90.95		45.475.—
80.000 " 5%-os osztr. papírajárdék " " " "	97.—		77.600.—
31.800 " 5%-os osztr. föláthitelt. zálogl.	101.50		31.769.50
21.000 " 5%-os " " " " " " "	10.—		21.000.—
5.000 " 4%-os magyar jelzálogbank kötvények	100.70		5.025.—
10.000 " 5%-os Pest városi kölcsön	98.75		9.875.—
10.000 " 6%-os " " " " " " "	106.—		10.600.—
68 db tisztavideki vasúti részvény	261.—		17.068.—
1 " Deés-Besztercei vasúti részvény			235.—
60.000 o. L. olaszjárdék á 99.25 o. L. = 59.550 o. L.	48.60		28.941.80
Különböző biztosító társaságok részvényei			1.588.287.30
Az életosztályi értékpapírai:			
111.400 frt 5%-os alföldi-nyugati vasúti elsőbbs. " "	99.50	frt	110.843.—
50.000 " 5%-os kassa oderbergi " " " "	99.70		49.850.—
1.000 " 5%-os osztrák magyar bank zálogl.	102.80		10.280.—
2.000 " 5%-os pesti magyar kereskedelmi bank zálogl.	99.—		198.000.—
50.000 " 5%-os kisirtozókors föláthiteltézet zálogl.	100.—		50.000.—
8.000 " 4%-os osztrák papírajárdék " " " "	8.10		4.870.—
5.000 " 5%-os " " " " " " "	97.—		4.850.—
10.000 " 5%-os magyar papírajárdék " " " "	90.5		9.050.—
9.500 " 4%-os magyar aranyjárdék " " " "	5.93		9.152.25
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok és osztalékok			60.588.45
Értékpapírokra adott kölcsönök			3.282.760.72
Jelzálogkölcsönök			62.191.54
Pénzfizetéseknél elhelyezett tőkepénzek			28.990.36
Váltótárca			531.333.44
Értékváltók			230.791.14
A társaság házai Budapestén és Bécsben			58.000.—
Pénztárjegyek			1.007.495.37
Központi pénzkészlet			208.000.—
Pénzkészlet a képviselőségeknél			76.368.40
Készpénzdíjbevételei:			98.26.39
1880-ik évb. 1881-ik évb. 1882-ik évb. 1883-ik évb. 1884-ik évb. n			
1294.729.87 2.182.291.70 3.079.187.29 3.474.543.85 3.915.842.80			13.953.195.61
392.120.73 1.387.290.63 2.260.914 1.494.335.98 1.659.761.30			7.194.422.64
543.337.91 815.055.32 769.411.27 573.570.40 900.003.05			2.601.377.95
Összesen			24.748.996.20
Kifizetett károk:			
1880-ik évb. 1881-ik évb. 1882-ik évb. 1883-ik évb. 1884-ik évb. n			
698.894.91 2.227.247.02 2.143.719.14 2.188.410.45 2.447.838.23			9.766.099.75
135.736.70 669.163.38 1.577.166.59 1.865.657.81 1.302.337.85			5.550.102.43
666.840.82 573.201.45 590.394.52 499.322.18 512.248.88			2.841.907.85
Összesen			18.098.110.03
Függőben lévő károkért tartalékba helyezett:			
A társaság házainak jövedelme s az értékpapírok és betétek utáni kamat			792.719.72
Az életbiztosítás átlaga			291.691.71
Az évi díja			17.888.235.—
Az életbiztosítások után kifizetett károk össz. eg.			6.227.235
Az életbiztosítások függőben lévő károkért tartalékba helyezett			131.682.21
Az 1884-ik évi nyereség			24.975.—
Összesen			635.875.31
Összesen			292.500.—
Az egy károlt, az 1881-iki jégvétel javára szolgáló tartalék alap. fordítatott			50.000.—
Az életbiztosításoktól származó költségek kifizetett			100.000.—
Az élethiztosításoktól származó költségek kifizetett			20.000.—
Az értékpapírok árfolyamának emelkedéséből származó nyereség			40.809.18
Az árfolyamkülönbözeti tartalékhoz csatoltatott			

A torontálmezei gazdasági kiállításán 1884-ben EZÜST DISZ-OKLEVÉLET nyert.

A bécsi 1883. évi nemzetk. győgsz. kiállításán EZÜST ÉRMEZET nyert.

A briszi 1882. évi kiállításán BRONZ-ERMEZET nyert.

A gráci 1880-ik évi országos kiállításán

ELISMERÉSI OKLEVÉLET nyert.

**A MOHAI
SÁGNESZ
FORRÁS**

hazánk egyik legszépsávdúsabb

SÁVANYUVIZE

Kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiában. Általában a víz mindazon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

**Kizárólagos
Édeskuty L.**
m. kir. udv. szállítónál,
Budapesten.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500,000
palaczk.